

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Методика роботи з дітьми з порушенням інтелекту, ПФОРА та
комбінованими порушеннями**

Освітня програма Спеціальна освіта

Спеціалізація (за наявності) Логопедія

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 202_ р.

м. Івано-Франківськ – 2020

Силабус – це документ, в якому роз’яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. В ньому представляються процедури, політики, зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною.

Студент має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від «здобування знань» і «одержання практичних навичок» до компетентностей, що їх може засвоїти студент, вивчаючи цей курс. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять. На відміну від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни, силабус створюється для студента.

Форма силабусу розглянута на засіданні НМР університету
Протокол № ____ від «__» _____ 202_ р.

Форма силабусу Затверджена Вченою радою університету
Протокол № ____ від «__» _____ 202_ р.

Розробник силабусу: Покутнева Світлана Олексіївна – доцент кафедри професійної освіти та інноваційних технологій

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методика роботи з дітьми з порушенням інтелекту, ПФОРА та комбінованими порушеннями
Освітня програма	Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	Логопедія
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2 курс, III семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 8 год. Практичні заняття – 2 год. Лабораторні заняття – 2 год. Самостійна робота – 78 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

<p>Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП)</p> <p>Метою викладання навчальної дисципліни «Методика роботи з дітьми з порушенням інтелекту, ПФОРА та комбінованими» є підготовка фахівців, які здатні розв'язувати складні задачі і практичні проблеми спеціальної освіти з метою корекції і компенсації порушень психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами різних вікових груп.</p> <p>Завдання: оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття практичних навичок їх використання в освітньо-корекційній роботі з дітьми з порушенням інтелекту, ПФОРА та комбінованими порушеннями.</p>
<p>Компетентності</p> <p>ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.</p> <p>СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними</p>

порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання

РН1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

РН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

РН6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психологопедагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

РН8. Організувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

РН10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

РН11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.

РН13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.

РН14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

РН16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

РН17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями інтелектуального розвитку	Клініка та етіологія розумової відсталості Характеристика ступенів інтелектуального порушення Особливості психічного розвитку дітей з порушенням інтелектуального розвитку. Клініко-педагогічна класифікація дітей з порушеннями інтелектуального розвитку	Тести, запитання
2.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями опорно-рухового апарату	Види порушень опорно-рухового апарату Загальна характеристика дітей з дитячими церебральними паралічами Структура рухового дефекту при ДЦП Зміст корекційної роботи при ДЦП	Тести, запитання
3.	Психолого-педагогічна	Поняття про складні порушення в розвитку Класифікація дітей з комплексними (складними)	Тести, запитання

характеристика дітей з комплексними порушеннями в розвитку	порушеннями Психолого-педагогічні основи розвитку та навчання осіб зі складним дефектом	
--	--	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лабораторне заняття	10
Практичне заняття	10
Самостійна робота	20
Індивідуальне завдання	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Практичні з-тя		10																
Лабораторні з-тя				10														
Самостійна р-та					20													
Індивідуальні завдання						10												
Екзамен																	50	50
Всього за тиждень		10		10	20	10											50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
<p style="text-align: center;">Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бадалян Л. О. Невропатологія / Л. О. Бадалян. – М. : Академія, 2000. – 325 с. Бадалян Л. О. Детские церебральные параличи / О. Бадалян, Л. Т. Журба, О.В. Тимонина. – К., 1988. – 177 с. Гончарова Е. Л. Формирование базовых компонентов читательской деятельности у детей с глубокими нарушениями зрения и слуха Е. Л. Гончарова // Дефектология. – 1995. – № 4. – С. 12–15. Ерёмченко И. Г. Олигофренопедагогика / И. Г. Ерёмченко. – К.: „Вища школа”, 1985. – 247 с. Ипполитова М. В. Воспитание детей с церебральными параличами в семье / М. В. Ипполитова, Р. Д. Бабенкова, Е. М. Мастюкова. – М., 1993. – 128 с. Исаев Д. Н. Умственная отсталость у детей и подростков / Д. Н. Исаев. – СПб., 2003. – 342 с. 	

7. Катаева А. А. Дошкольная олигофренопедагогика / А. Катаева, Е. А. Стебелева. – М., 1998. – 285 с.
8. Лапшин В. А. Основы дефектологии / В. А. Лапшин, Б. П. Пузанов. – М. : Просвещение, 1990. – 143 с.
9. Липа В. А. Основы коррекционной педагогики : учебное пособие / В. А. Липа. – Донецк : Лебідь, 2002. – 327 с.
10. Лянной Ю. О. Інвалідний спорт : навчально-методичний посібник для студентів / Ю. О. Лянной. – Суми : СумДПУ, 2000. – 208 с.
11. Лянной Ю. О. Основы физической реабилитации. Курс лекций / Ю. О. Лянной. – Сумы: Редакционно-издательский отдел СумГПУ им. А. С. Макаренко, 2004. – 472 с.
12. Мастюкова Е. М. Физическое воспитание детей с церебральным параличом / Е. М. Мастюкова. – М., 1991. – 158 с.
13. Мещеряков А. И. Слепोगлухонемые дети / А. И. Мещеряков – М., 1974. – 327 с.
14. Особенности психофизического развития специальных школ для детей с нарушениями опорно-двигательного аппарата / под ред. Петрова В. Г.
15. Кто они, дети с отклонениями в развитии? / В. Г. Петрова, И. В. Белякова. – М. : Флинта, 2000. – 104 с.
16. Петрова В. Г. Психология умственно отсталых школьников / В. Г. Петрова, И. В. Белякова. – М. : Изд. центр „Академия”, 2002. – 160 с.
17. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка / В. М. Синьов. – К. : НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2009. – Ч. 2. – 224 с.
18. Синьов В. М. Основи дефектології : навч. посібник для студ. пед. ін-тів / В. М. Синьов, Г. М. Коберник. – К. : Вища школа, 1994. – 143 с.
19. Скороходова О. И. Как я воспринимаю, представляю и понимаю окружающий мир / О. И. Скороходова. – М., 1972. – 448 с.
20. Стадненко Н. М. Нариси з олігофренопсихології / Н. М. Стадненко, М. П. Матвеева. – Кам'янець-Подільський, 2002. – 200 с.
21. Физическая реабилитация : учебник для академий и институтов физической культуры / под ред. С. Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 1999. – 608 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, 104 каб., https://kpoit.pnu.edu.ua kpoit@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	доцент кафедри професійної освіти та інноваційних технологій Покутнева Світлана Олексіївна; доцент кафедри професійної освіти та інноваційних технологій Труш Надія Володимирівна
Контактна інформація викладача	svitlana.pokutnieva@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Самостійне виконання студентом навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю
--------------------------	---

	результатів навчання
Пропуски занять (відпрацювання)	Виконання тестових завдань. Допуск до екзаменів передбачає виконання студентом всіх тестових та самостійних завдань та отримання мінімального балу 25 із 50 можливих.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Враховуються завдання, які виконані у встановлені терміни
Невідповідна поведінка під час заняття	
Додаткові бали	
Неформальна освіта	Рекомендовані платформи: Coursera, Prometheus

Викладач _____ Покутнєва С.О.